

අමැරිකාවේ පලදායිතාවය කඩා වැටීම: ධනේශ්වර අර්බුදය පිළිබඳ තවත් නිමිත්තක්

The slump in US productivity(another symptom of capitalist crisis)

2016 අගෝස්තු 11

අශ්‍රී මැරිකානු කමිකරු දෙපාර්තමේන්තුව 9දා වාර්තා කළේ, මේ වසරේ දෙවන කාර්තුවෙහි ගුම් පලදායිතාව සියයට 0.5න් පහත වැටී ඇති බවයි. එය එක දිගට පහත ගිය තුන්වන කාර්තුවයි. 1970 ගනන් අවසන් වසර වලින් පසුව අමැරිකාවේ පලදායිතා වර්ධනයේ සලකුනු කෙරෙනු නරකම තත්ත්වය පෙන්වා දෙමින්, “පලදායිතාවයේ කඩාවැටීම ආර්ථිකයේ දිග කාලීන වර්ධනයට තර්ජනයකි” යන හිසින් කනස්සල්ල දනවන ප්‍රධාන ලිපියක් පල කිරීමට වෝල් ස්ට්‍රීට් ජර්හුලයට මේ මගින් බලකේරී තිබුණි.

පලදායිතාවයේ කඩා වැටීම සමග එක්ව ගත් අනෙකුත් දත්ත ඇගුවුම් කරන්නේ, අමැරිකානු ආර්ථිකය තුළ සිදුවෙමින් ඇති පසුබැම ගෝලීය ප්‍රවනතාවක කොටසක් බවයි. දෙවන කාර්තුවේ අමැරිකානු ආර්ථික වර්ධනය සියයට 1.2ක් පමණකි. එය බලාපොරොත්තු වූවාට වඩා බෙහෙවින් පහත් මට්ටමකි. යුරෝපයේ දෙවන කාර්තුවෙහි වර්ධනය රටත් වඩා අසතුවුදායක වන අතර එය සියයට 0.3කි. විනයේ වර්ධනය ද තියුණු ලෙස මන්දගාමී වන අතර ලතින් අමැරිකාවේ වැඩි හරියක ඇත්තේ අවපාත තත්ත්වයකි.

අර්ථාස්ථානුදෙයින් විශේෂිතව සටහන් කරන්නේ, මැත වසරවල දියනු බනහති රටවලට පොදු ලක්ෂණයක් වන පලදායිතාවයේ කඩාවැටීම, ව්‍යාපාරික ආයෝජනයේ තියුණු පිරිහිම මගින් දිරිමත් කර තිබීම ගැනය. දෙවන කාර්තුව තුළ අමැරිකාවේ ව්‍යාපාරික ආයෝජන සියයට 9.7න් පහත වැටුණි.

2015දී ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල සිය වාර්ෂික වාර්තවෙහි සටහන් කළේ, මූල්‍ය වෙළඳපොලවල ලාභ නය දේරේ ගො ගිය ද ගෝලීය ආර්ථිකයට 2008 අර්බුදයෙන් ගොඩ ඒමට නොහැකිවී ඇත්තේ, ප්‍රධානකොටම ව්‍යාපාරික ආයෝජන පිරිහි යාම නිසා බවය.

ප්‍රමුඛ සංගත බොලර් ව්‍යිලියන ගනනින් මූදල් තොග ගසාගෙන සිටියි. ඔවුන් ඒවා නිෂ්පාදනය, පරියේෂනය හා සංවර්ධනය සඳහා තොයොදුවන අතර ඒවා කොටස් යලි මිලට ගැනීම, ප්‍රතිලාභ ඉහළ තැබීම හා ඒකාබද්ධයන් ද අත්පත්කර ගැනීම ද සඳහා යොදුවනු ලබන අතර ඒ සියල්ලෙන් සිදුව ඇත්තේ වෝල් වීදියේ විධායකයින්ගේ දීමනා හා කොටස් හිමියන්ගේ ප්‍රතිලාභ වැඩිකිරීම පමනි.

එහි ප්‍රතිපල වශයෙන් ලෝකය පුරා කොටස් වෙළඳපොලවල් වාර්තාගත හෝ ඊට ආසන්න ඉහළකට නැගී ඇති අතර කමිකරු පන්තියේ වියදුමින්, ව්‍යාපාර ලාභ ඉහළ නැගීම, අමැරිකාවේ හා ජාත්‍යන්තරවල ජනගහනයේ ඉහළම සියයට 0.1 දිනය දැවැන්ත ලෙස ප්‍රසාරනය කර ඇත.

මෙම වර්ධනයන් වනාහි, අමැරිකාවේ ද ජාත්‍යන්තරව ද ආර්ථික ජ්විතය මත මූල්‍ය පරපුවුකමේ අධිකාරයෙහි ප්‍රකාශනයයි. දැවැන්ත ප්‍රමානයකින් සම්පත් සම්පේක්ෂන කටයුතුවලට හරවා යැවේ. ඒවා නිෂ්පාදන බලවේග වර්ධනය නොකරනවා පමනක් නොව ඒවායේ විනායට ද මග සලසයි.

අමැරිකානු දනවාදයෙහි පරිභාතිය හා එහි කාර්මික පදනම මූලුමනින්ම පාහේ වනසා දමනු ලැබීම තුළ මාධ්‍යත වන, ලෝක දනවාදයේ නැගී එන අර්බුදය, එහි වඩාත්ම පැහැදිලි ප්‍රකාශනය අත්කර ගන්නේ, දිගක ගනනක් තිස්සේ මූල්‍ය පරපුව කමේ වැඩීම ලෙසයි.

වත්මන් අර්බුදයට ගැඹුරු එළිභාසික මූලයන් ඇත. දෙවන ලෝක යුද්ධය අවසානයේ අමැරිකාව ප්‍රමුඛ දනේශ්වර බලවතා ලෙස නැගී ආවේ, අන් සියල්ලටත් වඩා ගෝලීය වානේ හා මෝටර් රථ කරමාන්තයේ ප්‍රධාන මූලාශ්‍ය වන අතිගයින් දියුණු හා වර්ධිත කරමාන්ත කුලිනි. අමැරිකානු ආර්ථික ප්‍රමුඛත්වය

ආපස්සට කැරකීමේ ප්‍රධාන සැතපුම් කනුවක් වූයේ, 1971 ජනාධිපති නික්සන් විසින් බොලුරු-රන් පරිවර්තන ක්‍රියාවලිය අවසන් කිරීමත් සමග අවසානයකට පැමිනි බෙවින්වු විස් පද්ධතියයි.

අැමරිකානු කමිකරු පන්තියේ සටන්කාම් වැටුප් අරගලයන්ගෙන් සලකුනු කෙරේනු 1970 ගනන්වල අැමරිකාවේ ආර්ථික ආධිපත්‍යය අඛණ්ඩව පිරිහි යාමේ ප්‍රතිපලය ලෙස ආර්ථික පල්ලේමේ හා අතිද්ධ්‍යමනය එකට බැඳුනු ස්වැශ්‍රේෂන් යන තත්ත්වය ඇති විය. එම දශකය අවසානයේ අැමරිකානු ධෙන්ග්වරය, මුල්‍යකරනයේ හා කාර්මික බන්ධනයේ පිළිවෙත් කර තියුනු හැරීමක් ගනිමින් 1979 ආරමහ වූ නිෂ්පාදන පසුබැමේ තත්ත්වයක් නිර්මානය කළ අතර 1981දී පැවතෙක් වැඩිවර්ණය තළා දම්මන් එය ඉදිරියට ගෙන ගියේය. එය, කමිකරු පන්තියේ සමාජ තත්ත්වයට පහර දීමේ දශක ගනනක ආරමහය සලකුනු කළේය.

පසුගිය දශක තුන තුළ පාලක පන්තියේ ප්‍රතිපත්තිය මාධ්‍යගත වුණේ, කොටස් වටිනාකම් අනවරතයෙන් ඉහළ තැගීම සහතික කිරීම, කමිකරු පන්තිය සූරාකැම උත්සන්න කිරීම හා දනය යැඩාහැරීම සමග බද්ධ වීම සමගය. මුළු පරපුවුකමේ වර්ධනය එක් මුළු මූඩුලක් පිමින් පුපුරා යාමෙන් පසුව තවෙකක් නිර්මානය වීමය. එනම්, 1987 කොටස් වෙළඳපොලේ බිඳ වැටීම; 1989 ඉතිරුම් හා නය අරුවුදය; 1994 වුෂ්ත්‍රපන්න අරුවුදය හා මෙක්සිකෝවේ පෙසස් මුදලෙහි කඩා වැටීම; 1997 ආසියානු මුළු අරුවුදය; දිග කාලීන ප්‍රාග්ධන කළමනාකරනය හා 1998 රැසියානු නය පැහැර හැරීම; බොට කොම් මූඩුල පිමින් හා 2000-1 එන්රොන් සේවියයි. සම්පේක්ෂන උන්මාදය කුළුගැනීවුණේ, 2008 දී අවමුඛ උකස්කර හා නිවාස මූඩුල පුපුරායාමෙනි. එය මහා අවපාතයෙන් මෙහිට ධෙන්ග්වර ක්‍රමයේ හටගෙන ඇති ගැඹුරුතම අරුවුදයට තුළු දුන් අතර ඉන් ගොඩ එමක් සිදුව තැක.

පාලක පන්තිය සැම අරුවුදයකටම ප්‍රතිචාර දැක්වායේ, දැන් “ප්‍රමානාත්මක ලිහිල් කිරීම” ලෙස හඳුන්වන, පහත් පොලී අනුපාතික තුළින් වෙළඳපොලවල් මුදලන් පුරවාලීමෙනි. එහෙත් මෙම පිළිවෙත නව ආර්ථික සම්බුද්ධිතයක් නිර්මානය කිරීමට අසමත්ව ඇති. වඩා වඩාන් “නව සාමාන්‍යය” ලෙස නැතිනම්, ජාත්‍යන්තර

මුළු අරමුදලේ ප්‍රධානී ක්‍රිස්ටිනා ලැගාඩිගේ වවන වලින් “නව මාධ්‍යය” ලෙස හඳුන්වනු ලබන මෙම අරුවුදයෙන් ගැලවීමේ මාවතක් නොමැති බව පාලක පන්තියටම පැහැදිලි වීමට පටන්ගෙන ඇත.

එහෙත් වඩාත් පැතිර යන මේ වැටුහීම සමග එක්ව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්ගෙන් ඉදිරිපත් වන්නේ, අතියින්ම පහත් පොලී අනුපාතික යාන්ත්‍රණය ස්ථාවර තත්ත්වයට පත් කරන ලෙසට කෙරෙන ඉල්ලීමය. හිටපු ගෙඩරල් මහ බැංකුවේ සහායත බෙන් බර්තනත්කි මැතිකදී සටහන් කර තිබුනේ, මහ බැංකු මන්ඩලයේ සාමාජිකයින් ආර්ථික වර්ධනය පිළිබඳ සිය ඇස්තමෙන්තු සැලකිය යුතු තරමින් සංශෝධනය කර තිබියදී, ඔවුන් දිග කාලීන ගෙඩරල් පොලී අනුපාත පිළිබඳ තම තක්සේරුව ද කපා හැර ඇති බවයි. එහි අර්ථය, ඔවුන් ලිහිල් මුළු පිළිවෙත අනියම්ත කාලයක් පවත්වාගෙන යාමට බලාපොරාත්තු වන බවයි.

මහු මෙසේ පවසයි, “පසුගිය වසර කිහිපයක් තිස්සේ, බැංකු මන්ඩලයේ සාමාජිකයින් නිතරම ඇගුවුම් කළේ, ආර්ථික ප්‍රකාන්තිය නොකඩවා පවතින්නේ නම් තමන් ගෙඩරල් අරමුදල් අනුපාතය වට ගනනාවකින් වැඩි කිරීමට අපේක්ෂා කරන බවයි. සැබැවින්ම පොලී අනුපාතය ඉහළ තැංවුයේ එක් වරක් පමනි. ඒ 2015 දෙසැම්බරයේය. වෙළඳපොල විශ්ලේෂකයින් දැන් බලාපොරාත්තු වන්නේ, ඉදිරියේදී අනුපාතයන්හි කුමන හෝ වැඩිවිමක් සිදුවුවහාන් ඒ තා කළාතුරකින් පමනක් බවයි.”

කෙසේ වෙතත් එවන් පියවර මුළු පරපුවුකම තවත් දිරීමත් කරනු ඇත. මුළු වත්කම්වල ඉහළ තැගින අයය පියවාගැනීමට දනය උකහාගත යුත්තේ ලෝක කමිකරු පන්තියෙනි. ඒ සමග සැම රටකම පාලක පන්ති, එහි පෙරමුන් සිටින්නේ අැමරිකානු මුළු ක්‍රියාවාදිකාරීන්ය, සිය තරගකරුවන් ලවා ඊට ගෙවීම් කිරීමේ උත්සාහයක තිරතව සිටිති. එය ජාතික සංුරුකම් ඉහළ න්වයි. එවා සිය ප්‍රකාශනය අත්කර ගන්නේ ආරක්ෂනවාදය හා යුද්ධිය ලෙසය. එම තත්ත්වය ප්‍රධාන බලවතුන් අතර මිලටරි ගැටුම් ඇවිල්වීමට තර්ජනය කරයි.

අන්දු ඩිමොන්